

मनोरंजन खारभूमी योजना ता. अलिबाग जि.
रायगड या योजनेच्या नुतनीकरणाच्या
अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणे
बाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: खाभूयो - २०२२/प्र.क्र.१८५/खारभूमी

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक :- ०७ मार्च, २०२४

पहावे-

मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग,कोंकण प्रदेश,मुंबई यांचे पत्र क्र. मुअकोप्र/मनोरंजन/
खारभूमी / तां-३ /४६६९, दिनांक ०६/१२/२०२२ चे पत्र

प्रस्तावना:-

मनोरंजन खारभूमी योजना ता अलिबाग जि. रायगड हि योजना रेवदंडा या मुख्य खाडीच्या तिरावर आहे. आहे. रायगड जिल्हातील खारभूमी विकास योजनेच्या बृहत आरखड्यात अ. क्र. २४ व पृष्ठ क्र.६२ वर समाविष्ट आहे. या योजनेस केंद्रीय वन व पर्यावरण किनारी अधिनियम १९९१ अन्वये सुट देण्यात आली आहे. या योजनेचे काम खारलँड बोर्डामार्फत १९५३ मध्ये पुर्ण करण्यात आले होते. . सदर योजना पूर्ण होऊन ६९ वर्षाचा कालावधी लोटला आहे. सदर योजनेमुळे १८६ हेक्टर क्षेत्र पुनःप्रापीत होणार आहे. योजनेची एकूण लांबी ३२४५ मी. आहे. आहे, योजनेच्या लाभक्षेत्रात दिवी पारंगी, चिंचोटी व आग्राव ही गावे येतात. या योजनेस सा.क्र. ३५ मी, सा.क्र. १८९१ मी , व सा.क्र. २७८५ मी. या ठिकाणी एकूण तीन उघाडया आहेत.

दरवर्षी येणारा पूर व सततची भरती ओहोटी यामुळे बांधाच्या नुकसानीबरोबरच सदर सा.क्र. १८९१ मी. , व सा.क्र. २७८५ मी. वरील उघाडी नादुरुस्त झालेली आहे. सा, क्र. ३५ मी. वरील उघाडीचे काम लेखाशिर्ष २४०२ विस्तार व सुधारणा काम पूर्ण झाले आहे. सा. क्र. १८५१ मी. वरील उघाडीचे एफ.आर.पी. दरवाजे व मजबूतीकरणाचे काम प्रस्तावित केले आहे. सा. क्र. २७८५ मी. वरील दगडी बांधकामातील मोडकळीस आलेली उघाडी पाडून नवीन सलोह संधानकातील सहा गाळ्यांची उघाडी प्रस्तावित करण्यांत आलेली आहे त्यामुळे या उघाड्या नवीन संधानकात (RCC) बांधण्याचे अंदाजपत्रकात प्रस्तावित केलेले आहे.

सदर योजनेच्या बांधाची माथा पातळी HEC-RAS प्रणालीद्वारे ठरविण्यात आली आहे. सध्याच्या तांत्रिक मानकानुसार खाडीकडील बाजूस १.५०:१ व शेताकडील बाजूस १.५०:१ असे उतार प्रस्तावीत केले आहेत. सदर योजनेचे काम ४४०२ मूळ बांधकामे या लेखाशिर्षांतर्गत प्रशासकीय मान्यतेसाठी प्रस्तावित करणेत येत आहे.

योजनेचा पुनःप्रापित क्षेत्रानुसार प्रति हेक्टरी खर्च रु. २,८२,२२५/- इतका येत असून तो सध्याच्या प्रचलित आर्थिक मापदंड रु. २,८६,४९६/- पेक्षा कमी आहे.

मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई यांच्याकडून संदर्भीय पत्रान्वये प्राप्त झालेला मनोरंजन खारभूमी योजना ता अलिबाग जि. रायगड या योजनेच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार सदर प्रस्तावासंदर्भात शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

मनोरंजन या खारभूमी योजनेच्या कामास जलसंपदा विभाग दरसूची सन २०२२-२०२३ वर आधारित अंदाजित रुपये ५,२४,९३,९२२/- (रुपये पाच कोटी चोवीस लक्ष त्र्याण्व हजार नऊशे बावीस फक्त) इतक्या रक्कमेस याद्वारे प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. तरतुदींचा उपशीर्षवार गोषवारा सोबतच्या "परिशिष्टामध्ये" देण्यात येत आहे. सदरील प्रशासकीय मान्यता पुढील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.

१) योजनेच्या कामावरील खर्च मागणी क्रमांक आय -५, मुख्य लेखाशिर्ष "४४०२ मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च (१०२) मृद संधारण (०१) खार जमीन योजना (०१) बांधकामे (योजनांतर्गत) (४४०२ ०३८४)" या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकावा व तो मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

२) प्रस्तावित योजनेचा खर्च लेखाशिर्ष ४४०२ ०३८४ खाली उपलब्ध निधीमधून होणार असल्याने या लेखाशिर्षाखाली प्रगतीपथावरील योजनांचे दायित्व विचारात घेऊन योजना विहित कालावधीत व प्रशासकीय मान्यता किंमतीच्या मर्यादेत पूर्ण होत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी.

३) शासन शुध्दीपत्रक दिनांक १५.०१.२०२४ मधील अ.क्र. २ नुसार खारभूमी योजना पूर्ण करण्यासाठी पुनःप्रापित क्षेत्रातील लाभधारकांकडून प्रकल्पातील सहभाग म्हणून रुपये ५००/- प्रती हेक्टर खर्च (किमान रुपये २००/-रोख व रुपये ३००/- मजुरीच्या स्वरूपात किंवा रोखीने) घेण्यात यावा. शासन निर्णय दिनांक ०४.०३.२०२२ मधील परिच्छेद क्र. २(३) नुसार खारभूमी योजनेचे बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी लाभधारकांची सहकारी संस्था स्थापन करावी व योजनेचे काम पूर्ण झाल्यानंतर योजना देखभाल व दुरुस्तीसाठी त्यांच्याकडे हस्तांतरित करण्यात यावी.

४) सदर कामासाठी विहित मार्गाने तरतूद अर्थसंकल्पीय केल्याशिवाय त्यावर खर्च केला जाणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

५) सदर प्रशासकीय मान्यता म्हणजे अहवालातील तांत्रिक बाबी अथवा निविदा विषयक क्षेत्रीय स्तरावरील निर्णयास मान्यता गृहीत धरली जाणार नाही. तसेच सदर योजनेसाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च न करण्याची जबाबदारी संपूर्णपणे प्रदेश कार्यालयाची राहिल.

६) प्रचलित शासन निर्णय, नियम, CVC ची मार्गदर्शक तत्वे, वित्तीय अधिकार मर्यादा, विहित केलेली निविदा कार्यपद्धती याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे व याची जबाबदारी संपूर्णपणे प्रदेश कार्यालयाची राहिल.

७) सदर योजनेच्या प्रशासकीय मान्यतेमध्ये अंतर्भूत किंमतीला तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घ्यावी.

८) संपूर्ण योजना सदर प्रशासकीय मान्यता किंमतीच्या मर्यादेत पूर्ण करावी.

सदरहू शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक विअप्र-१०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/ विनियम भाग-२, दिनांक १७.०४.२०१५, भाग पहिला, उपविभाग तीन, अनुक्रमांक ४, परिच्छेद क्रमांक २७(२) अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार आंतरवित्त सल्लागार व सह सचिव तसेच नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. २४७/२३ कार्यासन १४३४, दिनांक १३.१०.२०२३ व वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.४४२/व्यय-१२, दिनांक ०४.१२.२०२३ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

या योजनेस प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता या विभागातील खारभूमी कार्यासनाच्या प्रशासकीय मान्यता नोंदवहीत १७ या अनुक्रमांकावर नोंदविण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०३०७११४२५०९२२७ असा आहे. सदर आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

सहपत्र :- परिशिष्ट अ

(प्रविण कोल्हे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उप मुख्यमंत्री, (जलसंपदा) महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, यांचे प्रधान सचिव मुंबई.
४. मा. उप मुख्यमंत्री, (वित्त व नियोजन) महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, यांचे प्रधान सचिव मुंबई.
५. मा. विरोधी पक्ष नेते, विधानपरिषद / विधानसभा महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
७. सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
८. सचिव (लाभक्षेत्र विकास), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
९. महालेखापाल १/२, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर.

१०. महालेखापाल १/२, महाराष्ट्र राज्य (लेखापरीक्षा), मुंबई/ नागपूर.
११. जिल्हाधिकारी, रायगड.
१२. मुख्य अभियंता, (द व प्र) व सह सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई.
१४. आंतर वित्त सल्लागार व सह सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. उप सचिव (लघु पाटबंधारे) यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. प्रकल्प संचालक व अधीक्षक अभियंता, खारभूमी विकास मंडळ, ठाणे.
१७. अवर सचिव (खारभूमी), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. अवर सचिव, अर्थ शाखा १/२, मंत्रालय, मुंबई.
१९. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग/अर्थ-२, मंत्रालय, मुंबई.
२०. कक्ष अधिकारी, नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३४), मंत्रालय, मुंबई.
२१. खारभूमी कार्यासन, संग्रहार्थ.

(शासन निर्णय जलसंपदा विभाग क्रमांक: खाभूयो २०२२/प्र. क्र.१८५/ खारभूमी

दिनांक : ०७/०३/२०२४ चे सहपत्र)

परिशिष्ट अ

मनोरंजन खारभूमी योजना ता. अलिबाग जि. रायगड या योजनेच्या नुतनीकरणाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्याबाबतच्या प्रस्तावातील उपशीर्षनिहाय तरतूदी

अ.क्र.	उपशीर्ष	अंदाजपत्रकीय किंमत (रुपये)
१	अ- प्राथमिक कामे	०.००
२	ब- भूमी संपादन	०.००
३	क- कामे बंधारा	२,६३,०६,४५८.००
४	फ- आर.एच.टी. वर्क	७२,८०,७८०.००
५	के- इमारती	०.००
६	एम- वृक्षारोपण	०.००
७	ओ- संकीर्ण	०.००
८	पी- देखभाल	०.००
९	आर- दळणवळण	१८,४९,७५०.००
	एकूण कामे रुपये	३,५४,३६,९८८.००
	इन्सुरन्स १ %	३,५४,३७०.००
	गौण खनिज	६७,८०,२०७.००
	जी. एस. टी. १८ %	६३,७८,६५८.००
	अनुषांगिक खर्च १० %	३५,४३,६९९.००
	एकूण रुपये	५,२४,९३,९२२.००

ठळक वैशिष्ट्ये

पुनःप्रापित होणारे क्षेत्र	१८६ हेक्टर
प्रती हेक्टरी किंमत (रुपये)	रुपये २,८२,२२५ /-
लाभव्यय गुणोत्तर	१.३४

(प्रविण कोल्हे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन